

ORGANIZAČNÁ SMERNICA

Metodický pokyn na vypracovanie edukačného procesu u osoby/skupiny osôb – štruktúra

Číslo: 5-FZ-002			
Účinnosť od:		15.03.2017	
Vypracoval:	Meno PhDr. Katarína Gerlichová, PhD.	Podpis	Funkcia prodekanka pre VV
Verifikoval:	Meno PhDr. Nikoleta Poliaková, PhD.	Podpis	Funkcia vedúca katedry
Schválil: :	Meno Kolégium dekana FZ TnUAD PhDr. Iveta Matišáková, PhD.	Podpis	Funkcia dekanka

Vypracovanie edukačného procesu u konkrétnej osoby / skupiny osôb – štruktúra**KAZUISTIKA****1. ETAPA POSÚDENIA**

- posúdiť základné údaje: vek, pohlavie, telesný stav, mentálnu úroveň, komunikáciu, rečový prejav, pamäť, motiváciu, pozornosť, typové vlastnosti, vnímavosť, nálada, sebedomie, charakterové vlastnosti, poruchy myslenia, správania, štýl učenia;
- posúdiť podľa kategórií posudzovania: rasa, etnikum, zamestnanie, vzdelanie
 - posúdenie fyzického stavu, zdravotných problémov, edukačných potrieb
 - profil rodiny
 - zdroje pomoci a podpory rodiny, sociálno-ekonomický stav
 - životný štýl, kultúra, náboženstvo, hodnoty, postoje
 - adekvátnosť/neadekvátnosť rodinných funkcií
 - porozumenie súčasnej situácie rodinou
- posúdiť potrebu edukácie: zistiť anamnézu terajšieho ochorenia, zistiť úroveň vedomostí o danom ochorení, liečbe, ošetrovateľskej starostlivosti, rizikových faktoroch, výžive, polohovaní, aktivite (vstupný test)
- zistiť motiváciu k liečbe, zistiť ochotu zúčastniť sa edukačných stretnutí
- získať informácie o edukačnej potrebe pacienta (zostavenie stručnej anamnézy), zistiť v ktorej oblasti má pacient nedostatok informácií, vedomostí alebo zručností.
- pre určenie učebných potrieb pacienta je dôležité v rámci ošetrovateľskej anamnézy postupovať podľa Gordonovej modelu 11 funkčných typov zdravia, k posúdeniu využívať hlavne doménu **6 – Vnímanie –poznávanie**:
 - a. úroveň vedomia, orientácia miestom, časom, osobou;
 - b. sluch, používanie slúchadiel alebo inej pomôcky;
 - c. zrak, okuliare, posledná kontrola zraku;
 - d. pamäť (vštepivosť, výbavnosť, pozornosť);
 - e. štýl učenia, problémy;
 - f. vnímanie telesného nepohodlia, napr. bolesť, jej intenzita, typ, lokalizácia, alebo nauzea, zvracanie, pálenie záhy, svrbenie, parestézie, závraty, kŕče, meteorizmus a pod.;
 - g. dostatok informácií, chápanie danej situácie, vlastný názor, rozhodovanie;
 - h. spôsob slovného vyjadrovania (reč), schopnosť komunikácie.

2. ETAPA DIAGNOSTIKY

Stanovenie edukačnej diagnózy

2.1 NEDOSTATOK VEDOMOSTÍ AKO PROBLÉM

(00126) Nedostatočné vedomosti – (absencia alebo nedostatok kognitívnych informácií súvisiacich s konkrétnou témou)

Určujúce znaky: nepresne urobené pokyny, nepresná interpretácia vedomostí v teste, nevhodné správanie (nepriateľské, hysterické, apatické...)

(00161) Snaha zlepšiť vedomosti (vzorec kognitívnych informácií vzťahujúcich sa ku konkrétnej téme alebo k ich získaniu, ktoré postačuje k dosiahnutiu zdravotných cieľov a dajú sa posilniť)

Napríklad:

- **(00161) Snaha zlepšiť vedomosti** (aktivita a cvičenie) v súvislosti so želaním zlepšiť si zdravie a znížiť riziko ochorenia srdca
- **(00161) Snaha zlepšiť vedomosti** (riziká pre bezpečie domova) v súvislosti so želaním minimalizovať riziko zranenia/pádu

Určujúce znaky: správanie odpovedá prejavovým vedomostiam, popisuje predchádzajúce skúsenosti, ktoré sa vzťahujú k téme, vysvetľuje znalosť témy, prejavuje záujem učiť sa)

(00162) Snaha zlepšiť manažment vlastného zdravia (vzorec regulácie a integrácie liečebného režimu do každodenného života)

Určujúce znaky: Popisuje zníženie rizikových faktorov, vyjadruje túžbu zvládnuť ochorenie, príznaky ochorenia neakcelerujú.

(00079) Noncompliance – (nedodržiavanie) naznačuje, že správanie osoby alebo ošetrovateľa zlyhalo a nie je v súlade s podporou zdravia alebo terapeutickým plánom, s ktorým pacient (rodina) súhlasil. Správanie je úplne alebo čiastočne nesprávne a môže viesť ku klinicky neefektívnym výsledkom v zdravotnom stave pacienta.

Určujúce znaky – správanie svedčí o nedodržiavaní liečebného plánu, je viditeľný vývoj komplikácií, zhoršenie príznakov, nedostatočná rekonvalescencia, objektívne dôkazy o nedodržiavaní liečebného plánu

2.2 NEDOSTATOK VEDOMOSTÍ AKO PRÍČINA

Riziko (špecifikovať) v súvislosti s nedostatkom vedomostí (špecifikovať)

Napríklad:

- **00004 Riziko infekcie** v súvislosti s nedostatkom vedomostí (prevencia prenosu infekčného ochorenia)
- **00155 Riziko pádu** v súvislosti s nedostatkom vedomostí/zručností o/pri používaní kompenzačných pomôcok, vozíku, používaní protézy ...

00099 Neefektívne udržiavanie zdravia (neschopnosť identifikovať, zvládať alebo vyhľadať pomoc smerujúcu k udržaniu zdravia)

Určujúce znaky – nedostatok vedomostí, nedostatočný záujem, nevhodné správanie, neschopnosť prijať zodpovednosť, zhoršenie osobných podporných systémov

00078 Neefektívny manažment vlastného zdravia/ Neefektívna starostlivosť o vlastné zdravie – jedinec nedokázal prispôbiť životný štýl svojmu ochoreniu. Táto diagnóza môže mať nedostatok vedomostí ako príčinu, ale príčinami môžu byť ekonomické problémy, nedostatočná sociálna podpora, konflikty v rodine, nadmerné požiadavky na jedinca ...

Určujúce znaky – nezačlenenie liečebného režimu do každodenného života, neprijatie opatrení smerujúcich k zníženiu rizikových faktorov, voľba neefektívnych spôsobov na splnenie cieľov v každodennom živote.

3. ETAPA PLÁNOVANIA

Téma edukácie, Zámer edukácie,

podľa : priorít, štruktúry, cieľov, miesta realizácie, času, formy, edukačných metód a edukačných pomôcok.

- Stanoviť presne učebné ciele (výstupy):
 - **kognitívne (poznávacie, vedomostné)**
 - **afektívne (postojové)**
 - **psychomotorické (zručnostné)**
- Určiť počet edukačných stretnutí (min. 3)
- Rozložiť edukačný proces na jednotlivé stretnutia, témy a napísať ich názvy

- Určiť, či ide o individuálnu alebo skupinovú edukáciu – v tom prípade napísať počet edukantov
- Časový rozvrh – koľko času bude venovaného jednotlivým edukačným stretnutia
- Metódy edukácie – konkretizovať
- Edukačné pomôcky – konkretizovať, prípadne v prílohe Edukačného procesu uviesť
- Priestorové zabezpečenie – kde sa bude edukácia realizovať

4. ETAPA REALIZÁCIE

1. Edukačná jednotka:

Téma

Ciele

Forma

Prostredie

Metódy

Fázy - motivačná, expozičná, fixačná a hodnotiaci fáza

Zhodnotenie edukačného stretnutia (tzv. priebežné hodnotenie):

2. Edukačná jednotka:

Téma

Ciele

Forma

Prostredie

Metódy

Fázy - motivačná, expozičná, fixačná a hodnotiaci fáza

Zhodnotenie edukačného stretnutia (tzv. priebežné hodnotenie):

3. Edukačná jednotka:

Téma

Ciele

Forma

Prostredie

Metódy

Fázy - motivačná, expozičná, fixačná a hodnotiaci fáza

Zhodnotenie edukačného stretnutia (tzv. priebežné hodnotenie):

V jednotlivých edukačných stretnutiach podrobne rozpisat' expozičnú fázu

5. ETAPA VYHODNOTENIA

Ciele edukácie splnené...edukáciu môžeme ukončiť

Ciele edukácie splnené čiastočne... uviesť dôvod, navrhnúť ďalšie témy edukačných stretnutí

Ciele edukácie nesplnené..... zdôvodniť, navrhnúť reedukáciu- novú edukáciu k danej téme

Overenie a spôsob overenia splnenia edukačných cieľov (konkretizovať overenie cieľov kognitívnych, afektívnych, psychomotorických).

Zoznam použitej literatúry

Príloha – konkrétne vytvorené a použité edukačné pomôcky

**TRENČIANSKA UNIVERZITA ALEXANDRA DUBČEKA
V TRENČÍNE**

FAKULTA ZDRAVOTNÍCTVA

Katedra ošetrovatel'stva

Edukačný proces u pacienta/pacientov s dg.*
Edukačný proces u osoby* (konkretizovať)
Edukačný proces u skupiny.....* (konkretizovať – napr. rodina, ...)

.

Ďalšie pokyny:

Praktická časť štátnej záverečnej skúšky:

- koná sa pred komisiou
- príprava 30 min. pred stanoveným časom zahájenia

Formálne kritéria:

- rozpracovať 3 edukačné jednotky podľa danej štruktúry
- obal/prvá strana – Príloha 1
- rozsah 10 – 12 strán
- môžu byť prílohy – edukačné pomôcky, materiály,
- Zoznam použitej literatúry
- Edukačný proces študenti odovzdajú na praktickej štátnej skúške
 - napísaný v programe WORD podľa pokynov pre písanie záverečných prác (okraje, riadkovanie, zoznam použitej literatúry, označenie tabuliek, obrázkov a pod.)
 - zviazaný (tepelná väzba, lišta !!! nie hrebeňová väzba!!! – z dôvodu archivácie)
- na obhajobu je potrebné si pripraviť prezentáciu (v Power-Point) na 8 – 10 minút!

Schválené na zasadnutí Kolégia dekanke Fakulty zdravotníctva Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne dňa 15.marca 2017.

V Trenčíne dňa 15.3.2017

PhDr. Iveta Matišáková, PhD.
dekanke FZ TnUAD